

Tízmillió téglá története

Orvosolják a munkások panaszait Óbudán

A látogató hamar felfedezi, hogy az óbudai téglagyárak dolgozóinak régebben nem sok jut-hatott a munka könnyebbik részéből. Ma is kevés a segítő gép, egy téglá négy kilót nyom, a cseréplekapó asszonyok is mászá-kat emelnek naponta. Az egyes gyárakat körülvevő, többségük-ben ma is létező kolóniák lakói nagyon összetartottak. Olyannyi-ra, hogy régebben az egyik gyár dolgozója nem is házasodott a másikéval. Ma sincs a több gyár-at összefogó vállalatnak közös futbalcsapata. Persze nem ez a legnagyobb baj. Sokkal inkább az, hogy a fontos vállalatnál a legutóbbi egy-két évben mintha megállt volna az idő.

Az elmaradás okai

A Budai Téglá- és Cserépipari Vállalat, amely az ország téglá-szükségletének 8—10, a cserép 30 százalékáról gondoskodik, ta-valy kevesebbet termelt, mint 1970-ben. 11,1 millió téglá és 1,5 millió tetőfedő cserép maradt az adóssága. A minisztérium, a vállalat szakemberei, az elmaradás okait tanulmányba illő rész-letességgel elemezték. Az év ele-jén a kerületi pártbizottság szintén megvizsgálta a helyzetet és a téglagyárakban dolgozó kommunisták véleményére tá-maszkodva megállapította: az igazgató hibájából is származott szervezetlenség, napirenden vol-tak a személyi torzszalkodások,

súlyosan megsértették a gyárve-zetők önállóságát is. A munká-sok a kemencéknél, a rakodásnál erejükön felül hajtották magu-kat, de a vállalat központjából anélkül érkezett a „többet, töb-bet” utasítás, hogy a legszüksé-gesebb segítséget megadták vol-na.

Kornhoffer Lászlót, a vállalat főmérnökét — miután hónapokig helyettesítette a betegszabadsá-gon levő igazgatót, aki végül is felmentését kérte — februárban nevezték ki a vállalat élére. Most így emlékezik:

— Üres volt a páncélszek-rény, a nyereségrészesedésnek még a reménye sem csillant föl. Önbizalom nélküli gyárvezetők és olyan szakemberek, akik hoz-zászoktak ahhoz, hogy legjobb valamelyik főnök háta mögé búj-ni. Amiatt izgultunk, hogy siker-üljön a létszámot megtartani. Ha márciusban 2000 dolgozóval indulhatunk, még mindent meg-menthetünk. Azt mondták a ré-gi munkások, a párttagok, hogy amíg ők takarítják a gyárat, megtisztítják az árkokat a télen, addig a gazdasági vezetés is te-gye rendbe a szénáját.

A téglagyártás téli, holt sze-zonjában a pártszervezetek ren-dezésében aktívaértekezletek és pártcsoportbizalmiak megbeszélé-sel váltották egymást. Róth Jó-zsef agit. prop.-titkár szerint a munkások egy része reális anya-gi megfontolásokból távozni ké-szült. „Miért maradjunk — mon-

dogatták —, hogyan élünk télen öt forint órabérből, amit a puco-lásért kapunk?” És mentek vol-na mások is, akik a házgyárak korában nem hittek a téglagyár-tás jövőjében, meg akiket távoli vidékekről soha be nem váltott ígéretekkel csaltak ezekbe a té-g-lagyárakba. Nemcsak rájuk, de főleg a maradni akaró hűséges többségre gondolt a pártszerve-zet, a kerületi pártbizottság, a vállalatvezető, amikor kiharcol-ta, hogy az emberek a téli ta-ka-rításért is a termelői órabért kapják. Jutott egy kevés juta-lomra is; nyereségrészesedés he-lyett az évi fizetés csekély két százalékát kitevő összeget kapott mindenki. A néhány száz forin-tot jelképes kárpótlásnak tekin-tették a téglagyáriak, hiszen nem tehettek az eredménytelen-ségről.

Közös vita a közös gondokról

Március elsején a teljes mun-kálétszám kezdte meg a gyár-tást. Ennek köszönhető, hogy az idei első negyedévben 10 millió téglával gyártottak többet, mint tavaly az első negyedévben, és jócskán ledolgoztak az adósság-ból. Az eredményhez azonban más is hozzájárult.

Januárban elkészült a vállalat 1972. évi terve, amelyről a párt-bizottság ülésén estig tartott a vi-ta. Végül a testület javasolta a terv átdolgozását, hogy az a mű-zsaki feltételek megteremtését, a

384, 35

Népszabadság

szükséges intézkedéseket is tartalmazza. A kommunisták indítványozták, hogy ez egyszer a tervről az egyes gyárakban a legjobb dolgozók, a szocialista brigádvezetők részvételével kezdődjön meg a vita, a beszélgetés. Az üzemekben egyeztették a tervfeladatokat a dolgozók igényeivel. A csillaghegyi gyár vezetői, dolgozói vállalták a tervet, de kitarítottak amellett, hogy a központ adjon pénzt, anyagot a romos szárítótér felújítására, az alagútke-mencékben közlekedő kocsik megjavítására. A százhalombattaiak nevében Johannidesz István brigádvezető új motorokat kért a vontató mozdonyokba, amelyek ősi hajtóműveihez a föld alól sem lehet előteremteni alkatrészt. Érden szóvá tették: milyen furcsaság az, hogy éppen a téglagyáriaknak nem jut pár ezer tégl a fürdő megépítéséhez.

Csikász Lajos szb-titkár így összegéz:

— Lehet, hogy későn, de felismertük: a gyár vezetőségét azok a gondok foglalkoztassák, amelyekkel a munkások küszködnek. Csak szégyellni lehet, hogy sokéves panaszok csak most kerültek a termelési tanácskozások asztalára. A pártbizottságnak igaz volt, amikor már néhány nap múlva számon kérte tőlünk és az igazgatótól az intézkedéseket. Érden épül a fürdő, új motorokat vásároltak, Csillaghegyen is nyugodtan lehet dolgozni a kijavított szárítótérben, sok más panaszt is orvosoltak.

Kemény leckék

A pártbizottság munkatársai még elmondják: a termelési terv demokratikusabb összeállítása lehetővé tette, hogy a téglagyári munkás ne csak a gondokat ves-

se fel, hanem a megoldás részese is legyen. Régi, patinás gyárak kollektívái a vállalati egyesülésben elvesztették nevüket, csupán egy számot kaptak. A gyárak tapasztalt vezetői mellé a régi igazgató diszpécserféle ellenőröket állítottak, így a helyi vezetők maradék önállósága is elveszett. Ezért az emberek, a tapasztalt szakmunkások, munkahelyi vezetők is elbátortalanodtak, belegabályodtak az ügyekbe, és gyakran leváltásukat sem kerülhették el. Most a terv teljesítését rájuk bízták, bizonyíthatnak. A követelmény itt is az, hogy minden poszton önálló és kedvvel dolgozó emberek legyenek, akik feladataikhoz teljes hatáskörrel rendelkeznek.

Kemény leckék során át vezetett idáig az út. A fejlődéstől elzárt szakemberek, akik másutt vállalati főmérnökök, fontos munkacsoportok vezetői lettek, mind arra a felismerésre készítettek a gyár pártszervezetét, hogy a vezetésre alkalmas képzett munkatársak részére nagyobb megbecsülést követeljen az új igazgatótól. A fiatal szakemberek műszaki tanácsa nemrég védnökséget vállalt az új, korszerű solymári téglagyár építése, a munkások, középszintű parancsnokok képzése felett. Az igazgató úgy véli, hogy a fiataloknak pontos feladatot kell adni, észrevenni és elismerni eredményeiket.

Az újságíró aggódva kérdezte: nem korai még, hogy rólok cikk készüljön? Hiszen csak anynyi történt, hogy tízmillió téglával több készült, másképp próbál vezetni az új igazgató, magára talált egy kommunista közösség.

A téglagyáriak a közelmúlt miatt érthetően szerények, de már bíznak a jövőben.

Komornik Ferenc